

Förslag om inrättandet av ett instrument 2019/20:FPM48 för solvensstöd samt förslag om inrättande av InvestEU-programmet

Finansdepartementet

2020-07-01

Dokumentbeteckning

COM (2020) 403

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av InvestEU-programmet

COM (2020) 404

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2015/1017 vad gäller inrättandet av ett instrument för solvensstöd

Tidigare faktapromemoria i ärendet: 2017/18:FPM159

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 29 maj 2020 ett förslag om att inrätta ett nytt instrument för solvensstöd inom Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) och ett reviderat förslag om inrättande av InvestEU-programmet. Initiativen syftar till att hantera de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-pandemin och värna EU:s inre marknad genom att främja privata investeringar. Initiativen motiveras av att medlemsstaterna har olika finanspolitiskt utrymme att ge stöd till företag, vilket kan leda till ojämlika konkurrensvillkor och konkurser av livskraftiga företag och i förlängningen störningar i gränsöverskridande leverantörskedjor. Genom EU-budgetgarantier till framförallt Europeiska investeringsbanken (EIB) föreslås solvensproblem och investeringsgap i unionen åtgärdas. Båda instrumenten ska bidra till den gröna och digitala omställningen.

Solvensstödet föreslås vara operationellt redan under 2020 och ska inriktas mot företag i de sektorer och medlemsstater som drabbats hårdast ekonomiskt av covid-19, och till företag i medlemsstater där möjligheterna att få nationellt solvensstöd är mer begränsade. Målsättningen är att genom en EU-budgetgaranti på 66 miljarder euro mobilisera 300 miljarder euro i investeringar.

InvestEU föreslås vara ett mer långsiktigt stöd som syftar till att överbrygga de investeringsgap som kommissionen menar att finanskrisen 2009 gav upphov till och som förvärrats i och med krisen orsakad av covid-19. InvestEU föreslås också bidra till att trygga och upprätthålla strategisk autonomi inom nyckelsektorer i EU. Målsättningen är att genom en EU-budgetgaranti på 75 miljarder euro mobilisera 1000 miljarder euro i investeringar.

Regeringen instämmer i att insatser för att åtgärda solvensproblem och överbrygga investeringsgap orsakade av covid-19-krisen kan vara motiverade i rådande läge. Regeringen ifrågasätter dock den totala volymen av solvensstödet och InvestEU och ser en betydande risk för överlappning mellan instrumenten. Vidare bör kommissionen och EIB-gruppen (EIB och Europeiska Investeringsfonden) tydligt redovisa de budgetära konsekvenserna för medlemsstaterna, inklusive behovet av eventuell kapitalhöjning till EIB. Regeringens målsättning är att de totala kostnaderna ska hållas nere. Insatserna bör vara ändamålsenliga och tidsbegränsade. Det är viktigt att investeringar via programmen har ett tydligt mervärde och att de granskas, finansieras och beviljas på transparenta och objektiva grunder. Regeringen välkomnar att instrumenten föreslås bidra till den gröna och digitala omställningen.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I slutet av maj 2020 presenterade kommissionen en övergripande strategi för återhämtning från covid-19-krisen och ett förslag till flerårig budgetram för perioden 2021–2027. Flera lagstiftningsförslag på enskilda politikområden presenterades också, bl.a. de förslag om investeringsstöd via framför allt EIB som denna faktagromemoria beskriver. Dels ett nytt instrument för solvensstöd under Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) (KOM (2020)404), som föreslås upprättas genom en revidering av förordningen för Efsi (2015/1017), dels en revidering av InvestEU-förordningen som bl.a. innebär inrättandet av ett särskilt investeringsfönster för strategiska investeringar (KOM (2020)403).

Förslaget om ett nytt instrument för solvensstöd upprättas inom ramen för Efsi, som beslutades 2015 och ursprungligen var tänkt att löpa till utgången av 2020. Kommissionen föreslår att förlänga och utöka den befintliga faciliteten för att snabbt kunna kanalisera solvensstöd till marknaden.

I maj 2018 presenterade kommissionen sitt ursprungliga förslag om InvestEU. Det nya förslaget bygger på den partiella överenskommelse som rådet och Europaparlamentet enades om i april 2019 men innebär även ett antal revideringar för att anpassa förslaget efter det ökade investeringsgapet i EU till följd av den ekonomiska krisen orsakad av covid-19.

1.2 Förslagets innehåll

1.2.1 Instrumentet för solvensstöd

1.2.1.1 Syfte med instrumentet

Enligt kommissionen har covid-19-krisen resulterat i att många europeiska företag drabbats av solvensproblem, vilket kan förlänga den ekonomiska krisen och återhämtningsfasen. Bristen på kapital kommer att vara ojämnt fördelad mellan sektorer, regioner och medlemsstater och kan därmed leda till divergerande utveckling på den inre marknaden. Utifrån referensscenariot i kommissionens ekonomiska vårprognos (publicerad 6 maj) och beräkningar baserade på uppgifter på företagsnivå uppskattas behovet av kapitalinjektioner till företag till följd av covid-19-pandemins ekonomiska följdverkningar uppgå till 720 miljarder euro under 2020.

Det nya instrumentet ska stödja företag med en livskraftig affärsmodell, men som har fått solvensproblem på grund av covid-19-krisen. Syftet är att hjälpa företagen att ta sig igenom krisen för att därefter kunna bidra till återhämtningen. Vidare ska instrumentet bidra till att värna EU:s inre marknad genom att överbrygga medlemsstaternas olika finanspolitiska utrymme och därmed förutsättningar att ge stöd till företag. Det ska i sin tur leda till att konkurser av livskraftiga företag undviks och att gränsöverskridande leverantörskedjor upprätthålls.

1.2.1.2 Genomförande

Via en EU-budgetgaranti på ca 66,4 miljarder euro till EIB-gruppen, dvs. EIB och Europeiska Investeringsfonden (EIF), ska 300 miljarder euro i investeringar mobiliseras. EIB-gruppen ska använda EU-budgetgarantin för att indirekt stötta företag med framför allt aktiekapital. Detta kan bl.a. göras

genom investeringar i, eller genom att ställa ut garantier till, finansiella intermediärer (exempelvis riskkapitalfonder) som i sin tur investerar i företag. Det kan också göras via lån med en riskprofil och amorteringsstruktur som bidrar till att stötta företagens solvens. EIB-gruppen kan i enlighet med sin stadga inte göra direkta aktieköp.

Särskilt finansiella intermediärer som är inriktade på företag med stor potential gällande grön eller digital omställning och företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet inom EU ska stå i fokus i solvensstödsinstrumentet.

Instrumentet för solvensstöd föreslås vara operationellt redan i år. Beslut om stöd inom ramen för instrumentet kan fattas fram till slutet av 2024. Enligt kommissionen bör dock 60 procent av stödet beslutas innan utgången av 2022.

Kommissionen menar att medlemsstaterna själva kan vidta åtgärder för att underlätta implementeringen av instrumentet. Exempelvis kan medlemsstater etablera företag för särskilda ändamål (så kallade special purpose vehicles) på nationell nivå som kan ansöka om stöd.

Solvensstödet ska använda Efsi:s befintliga styrningsstruktur. Det innebär att Efsi:s investeringskommitté kommer fatta beslut om stöd av EU-budgetgarantin. Beslut om vilka företag som ska få stöd kommer fattas av de finansiella intermediärer som beviljats garantin. Medlemsstaterna är med och beslutar om stöd via EIB genom bankens styrelse där alla medlemsstater är representerade. När en investeringskommitté under InvestEU väl finns på plats ska den överta de uppgifter som utförts av Efsi:s motsvarighet.

1.2.1.3 Geografisk fördelning

Stödet föreslås vara marknadsdrivet där merparten av stödet riktas till företag i de medlemsstater och sektorer som drabbats hårdast ekonomiskt av covid-19-pandemin och till företag i medlemsstater med begränsad förmåga till nationellt solvensstöd. För att vara berättigade till solvensstöd måste företag vara etablerade och bedriva verksamhet i EU. Detta krav gäller även för finansiella intermediärer. Inga geografiska kvoter föreslås. Styrelsen för Efsi ska utarbeta särskilda diversifierings- och koncentrationsgränser för solvensstödet. Styrelsen ska regelbundet bedöma pandemins ekonomiska effekter för medlemsstater och sektorer, och kan utifrån sådana bedömningar ändra gränserna.

1.2.2.1 Syfte med instrumentet

Enligt kommissionen har den ekonomiska krisen orsakad av covid-19-pandemin ökat det investeringsgap som funnits i EU sedan finanskrisen 2009. Låga investeringsnivåer begränsar unionens möjligheter att skapa långsiktig tillväxt, konkurrenskraft och konvergens. Vidare har utbrottet av pandemin visat på sårbarheter i leverantörskedjor och försörjning av nödvändiga insatsvaror vilket visar på behovet av att stärka unionens motståndskraft i strategiska sektorer. Kommissionen föreslår därför en revidering av InvestEU förordningen genom att öka den föreslagna EU-budgetgarantin under programmet samt genom att inrätta ett nytt investeringsfönster som syftar till att trygga och upprätthålla strategisk autonomi inom nyckelsektorer i EU.

Det nya investeringsfönstret för strategiska europeiska investeringar syftar till att finansiera europeiska aktörer som är verksamma i EU och som bedriver verksamhet av särskild strategisk betydelse för unionen, framförallt avseende den gröna och digitala omställningen och förbättrad motståndskraft inom exempelvis hälso- och sjukvård, kritisk infrastruktur, avgörande insatsvaror och banbrytande grön, säkerhetsrelaterad eller digital teknik. Kommissionen menar att det nya fönstret tillför ett mervärde jämfört med de ursprungliga investeringsfönstren genom att rikta sig till projekt av stor europeisk strategisk betydelse, en aspekt som inte betonas inom de sedan tidigare föreslagna investeringsfönstren.

1.2.2.2 Genomförande

Via en EU-budgetgaranti på 75 miljarder euro, vilket är en ökning jämfört med de ursprungligen föreslagna 38 miljarder euro, föreslås EIB-gruppen och andra internationella och nationella utvecklingsbanker mobilisera upp till 1000 miljarder euro i investeringar. Med hjälp av garantin ska genomförandeparterna ge lån, ställa ut garantier och göra aktieinvesteringar i projekt som främjar unionens långsiktiga mål. Målsättningen är att 31 miljarder euro av den totala garantivolymen ska användas för det nya fönstret för strategiska europeiska investeringar. För de fyra ursprungliga investeringsfönstren allokeras medel enligt följande; 20 miljarder euro för hållbar infrastruktur, 10 miljarder euro för små och medelstora företag, 10 miljarder euro för forskning, utveckling och digitalisering samt 3,6 miljarder euro för sociala investeringar.

I linje med den partiella överenskommelsen mellan rådet och Europaparlamentet från april 2019 föreslås EIB ha en central roll i genomförandet av InvestEU men inte vara den enda genomförandeparten. 75 procent av garantin föreslås ställas ut till EIB medan resterande 25 procent är öppet för andra internationella och nationella utvecklingsbanker att ansöka om. EIB och kommissionen föreslås ingå ett partnerskap där EIB bl.a. kommer vara involverad i framtagande av investeringsriktlinjer, riskhanteringssystem och uppföljningsmodeller. EIB kommer också ha i uppdrag att göra prognoser över finansiell risk, presentera bedömningar av risken i andra genomförandeparters verksamhet och ha en central roll i den rådgivningsfacilitet som också kommer upprättas inom InvestEU.

I likhet med styrningsstrukturen för solvensstödet ska en oberoende investeringskommitté inrättas för att fatta beslut om beviljande av EU-budgetgarantin för enskilda projekt. Den strategiska och operationella inriktningen för InvestEU beslutas av InvestEU:s styrelse som består av medlemmar från kommissionen, genomförandeparter och en observatör från Europaparlamentet. Medlemsstaterna har en rådgivande roll.

1.2.2.3 Geografisk fördelning

InvestEU programmet föreslås vara marknadsdrivet utan geografiska eller sektoriella kvoter. För att undvika en alltför hög koncentration är målsättningen är att investeringarna ska göras i ett brett spektrum av sektorer och regioner.

1.2.3 Resurssituationen i EIB-gruppen

EIB har meddelat att de nya förslagen från kommissionen inte kan genomföras utan en kapitalhöjning. De kraftigt utökade lånevolymerna skulle innebära att bankens finansiella hållbarhet påverkas negativt och leda till att banken bryter mot kapitalkraven i sina stadgar. EIB har ännu inte närmare specificerat omfattningen av kapitalbehovet.

I meddelandena föreslår kommissionen att de bör ges möjlighet att delta i en eller flera eventuella kapitalhöjningar i EIB:s dotterbolag EIF, som till skillnad från EIB till viss del ägs av kommissionen. Kommissionen föreslår att 500 miljoner euro avsätts inom den innevarande fleråriga budgetramen och 900 miljoner euro inom den kommande fleråriga budgetramen för ändamålet.

Förslagen väntas inte innebära någon förändring av regelverk i Sverige.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

EU-budgetgarantin som tillhandahålls via Efsi-förordningen föreslås höjas med 66,4 miljarder euro, till 92,4 miljarder euro. Garantins storlek och den uppskattade risken i den investeringsportfölj som förutses under solvensstödet innebär enligt kommissionen att det behövs ytterligare avsättningar motsvarande 33,2 miljarder euro, varav ca 5 miljarder euro avsätts inom innevarande fleråriga budgetram och ca 28 miljarder euro finansieras via återhämtningsinstrumentet. Sammantaget för hela Efsi skulle avsättningsnivån uppgå till 45,8 procent av garantin enligt förslaget. Som i övriga fall där EU-budgeten står för garantier, uppgår Sveriges garantiåtagande till den BNI-andel som ligger till grund för Sveriges EU-avgift (som för närvarande är cirka 3,46 procent). Vidare föreslår kommissionen att 500 miljoner euro sätts av inom den innevarande fleråriga budgetramen för att finansiera en eventuell kapitalhöjning i EIF. Kommissionen föreslår även att 100 miljoner euro sätts av för att täcka kostnader för bl.a. rådgivningstjänster och tekniskt och administrativt stöd. Av dessa 100 föreslås ca 20 miljoner euro finansieras av innevarande fleråriga budgetram och ca 80 miljoner euro av återhämtningsinstrumentet. Angående revideringar av innevarande fleråriga budgetram, se särskild faktabromemoria.

EU-budgetgarantin som tillhandahålls via InvestEU-förordningen föreslås höjas med 37 miljarder euro, till 75 miljarder euro i det nuvarande förslaget. EU-budgetgarantins storlek och den uppskattade risken i den investeringsportfölj som förutses innebär enligt kommissionen att det behövs avsättningar på 45 procent, motsvarande sammanlagt 33,8 miljarder euro. Av dessa ska ca 33 miljarder finansieras genom återhämtningsinstrumentet för åtaganden under 2021 – 2024 och ca 1 miljard via återflöden från tidigare finansiella instrument. Som i övriga fall där EU-budgeten står för garantier, uppgår Sveriges garantiåtagande till den BNI-andel som ligger till grund för Sveriges EU-avgift (som för närvarande är cirka 3,46 procent). Vidare föreslås att 900 miljoner euro sätts av för att finansiera en eventuell kapitalhöjning i EIF och att 724 miljoner euro sätts av för att finansiera InvestEU:s rådgivningsfacilitet.

Kommissionen anger att någon konsekvensbedömning inte genomförts av förslagen på grund av deras brådskande karaktär.

En kapitalhöjning i EIB kan få budgetära konsekvenser för medlemsstaterna. En kapitalhöjning sker bilateralt mellan EIB och medlemsstaterna och finansieras därmed inte genom EU:s fleråriga budgetram. EIB:s grundkapital består av inbetalt kapital (8,9 procent) och garantikapital (91,1 procent). De budgetära effekterna för medlemsstaterna avgörs framför allt av hur mycket det inbetalda kapitalet utökas och i vilken utsträckning delar av det kan täckas av bankens reserver. Någon analys av detta, eller hur stor volym det rör sig om har inte presenterats. Garantikapitalet är det belopp som Sverige och andra medlemsländer förbinder sig att tillhandahålla banken vid behov. Det betalas endast ut till banken vid ett infriande, exempelvis om bankens förluster skulle vara så stora att bankens egna reserver inte räcker till för att täcka förlusterna. Om garantierna infrias skulle det påverka statsbudgetens saldo, statsskulden och det finansiella sparandet negativt. EIB:s status som prioriterad fordringsägare och dess konservativa kreditgivning minskar risken att garantiåtagandet ska behöva infrias. Sedan Sverige blev delägare i banken har garantikapitalet aldrig tagits i anspråk. Riksgäldskontoret har tidigare bedömt att risken för att statens garantier, inklusive de till EIB, ska leda till stora förluster för Sverige är låg och inga avsättningar görs därför för det utställda garantikapitalet. Därmed är det osannolikt att en höjning av garantikapitalet påverkar statsbudgetens saldo, statsskulden eller det finansiella sparandet.

Förslagen förväntas inte få några konsekvenser för myndigheter. Eventuella merkostnader för berörda myndigheter ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Eventuella kostnader som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer i att insatser för att åtgärda solvensproblem och överbygga investeringsgap orsakade av covid-19-krisen kan vara motiverade i rådande läge för att värna EU:s inre marknad och främja ekonomisk återhämtning i unionen. Regeringen välkomnar betoningen på att genomföra Agenda 2030 och Parisavtalet, att åtgärder ska vara hållbara samt integreras i arbetet med den gröna given. Insatserna bör vara ändamålsenliga, kostnadseffektiva och tidsbegränsade.

Regeringen ifrågasätter den totala volymen av solvensstödet och InvestEU, inte minst mot bakgrund av redan överenskomna stödåtgärder på EU-nivå.

Regeringen ser en betydande risk för överlappning mellan de två instrumenten, mellan investeringsområdena i InvestEU och med tidigare överenskomna stöd. Regeringen anser att det är viktigt att det finns ett tydligt mervärde i förhållande till annan finansiering för att ett nytt solvensstöd och ett strategiskt investeringsområde inom InvestEU ska etableras.

Regeringen noterar att EIB inte har förutsättningar att genomföra förslagen utan en kapitalhöjning. Kommissionen och EIB-gruppen bör tydligt redovisa de budgetära konsekvenserna för medlemsstaterna, inklusive eventuella kapitalhöjningar som hanteras utanför EU-budgeten, för att medlemsstaterna ska kunna ta ställning till förslagen. Regeringens målsättning är att de totala kostnaderna ska hållas nere.

Regeringen ifrågasätter även om det är lämpligt att finansiera garantier genom lån och återflöden från tidigare finansiella instrument. Återflöden ska i första hand återgå till EU-budgeten.

Regeringen anser generellt att det är viktigt att investeringar via programmen har ett starkt mervärde och att de granskas, finansieras och beviljas på transparenta, objektiva, icke-diskriminerande och jämställda grunder. Uppföljningssystemen ska vara transparenta och säkerställa att medlen används effektivt och ändamålsenligt. Regeringen välkomnar att instrumenten föreslås bidra till den gröna och digitala omställningen.

Regeringen anser att de förslag som kommissionen presenterat som ett återhämtningspaket bör hanteras samlat. Förslagen med budgetpåverkan bör hanteras samlat inklusive förslagen som rör återhämtningsinstrumentet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Förhandlingar om programmen har ännu inte påbörjats. Många medlemsstater har efterfrågat mer information om förslagets påverkan på EIB och eventuella behov av en kapitalhöjning. Flera medlemsstater har lyft risken för överlappning mellan instrumenten och ifrågasatt marknadens kapacitet att tillgodogöra sig den stora volymen medan andra har ansett att instrumentens storlek utgör en miniminivå. Ett flertal medlemsstater har uttalat att stöd bör gå till de sektorer och regioner som drabbats hårdast av krisen medan andra har betonat vikten av att stödja medlemsstater där nationella kapitalmarknader är mindre utvecklade.

Kommissionens ståndpunkt framgår av förslagen. Övriga institutioners ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Regeringen avser inte att skicka meddelandena på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för förslaget om instrumentet för solvensstöd är Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 172 och 173, artikel 175 tredje stycket och artikel 182.1. Den rättsliga grunden för förslaget om InvestEU är Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173 och artikel 175 tredje stycket.

Förslagen ska beslutas av rådet och Europaparlamentet genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

3.2.1 Instrumentet för solvensstöd

Kommissionen menar att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Enligt kommissionen kan målet med förslaget inte uppnås tillräckligt av medlemsstaterna och kan bättre uppnås av unionen, och förslaget är inte mer långtgående än vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Enligt kommissionen är agerande på EU-nivå nödvändigt för att motverka snedvridningar och störningar på den inre marknaden. Medlemsstaternas olika finanspolitiska utrymme att tillhandahålla solvensstöd till företag kan annars leda till ojämlika konkurrensvillkor för företag inom EU och störningar i gränsöverskridande leverantörskedjor till följd av konkurser av livskraftiga företag. Kommissionen menar även att en EU-budgetgaranti i kombination med finansiering genom EIB-gruppen innebär stordriftsfördelar för att mobilisera privata investeringar i hela unionen. Regeringen delar kommissionens bedömning om förslagets förenlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

Kommissionen menar att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Gällande subsidiaritetsprincipen anser kommissionen att agerande på EU-nivå är nödvändigt för att underlätta en skyndsam återhämtning av EU:s ekonomi genom att stödja företag och bevara unionens värdekedjor och gränsöverskridande projekt. Stödet är särskilt viktigt efter den direkta krisfasen, då vissa medlemsstater kommer att ha begränsat utrymme för sådana stöd. Den frivilliga medlemsstatskomponenten i InvestEU möjliggör för medlemsstater att kanalisera medel från t.ex. sammanhållningsfonden genom InvestEU. Medlemsstaterna kan på så sätt adressera landspecifika marknadsmisslyckanden och investeringsgap samtidigt som de drar nytta av finansiella produkter som utformats på EU-nivå, vilket säkerställer en effektivare geografisk resursanvändning när så är motiverat.

Gällande proportionalitetsprincipen menar kommissionen att medlemsstaterna själva inte tillräckligt kan åtgärda marknadsfragmentering och marknadsmisslyckanden orsakade av exempelvis privata investerares ovilja att ta risk, medlemsstaters begränsade finansieringsutrymme och strukturella problem i investeringsklimatet. Kommissionen menar vidare att åtgärder på EU-nivå ger stordriftsfördelar när innovativa finansiella produkter används, genom att dessa fungerar som katalysatorer för privata investeringar i hela EU och på bästa sätt utnyttjar EU-institutionerna och deras sakkunskap för detta ändamål. En åtgärd på EU-nivå är enligt kommissionen också det enda verktyg som på ett effektivt sätt kan ta itu med investeringsbehov med koppling till EU-omfattande politiska mål. Strukture reformer och en förbättrad lagstiftningsmiljö kommer även fortsättningsvis att vara nödvändigt för att ta itu med kvarstående investeringsgap under perioden 2021–2027. Förslaget innefattar stöd som är av strategisk betydelse, och det är avsett att åtgärda den sårbarhet som uppenbarats i samband med covid-19-pandemin. Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen.

Regeringen delar kommissionens bedömning om förslagets förenlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen har aviserat att målsättningen är att programmen ska vara färdigförhandlade i slutet av juli 2020. Någon konkret tidsplan för förhandlingar har dock inte presenterats än. 2019/20:FPM48

4.2 Fackuttryck/termer

-